

GOVERNANCE UITDAGINGEN BEGRIJPEN

Wat is er nodig om *Levende Dijken* te implementeren rondom de Waddenzee?

30/09/2024

Esmee Bannenberg

Onder begeleiding van:

Leon Hermans
Jill Slinger
Stephanie Janssen
Heleen Vreugdenhil

UNIVERSITY
OF TWENTE.

TU Delft

Utrecht
University

university of
 groningen

van hall
 larenstein
 university of applied sciences

Menu

- Living Dikes in het kort
- De wat, waarom en hoe van dit governance onderzoek
- Resultaten in een overzicht
- Korte bespreking conclusie

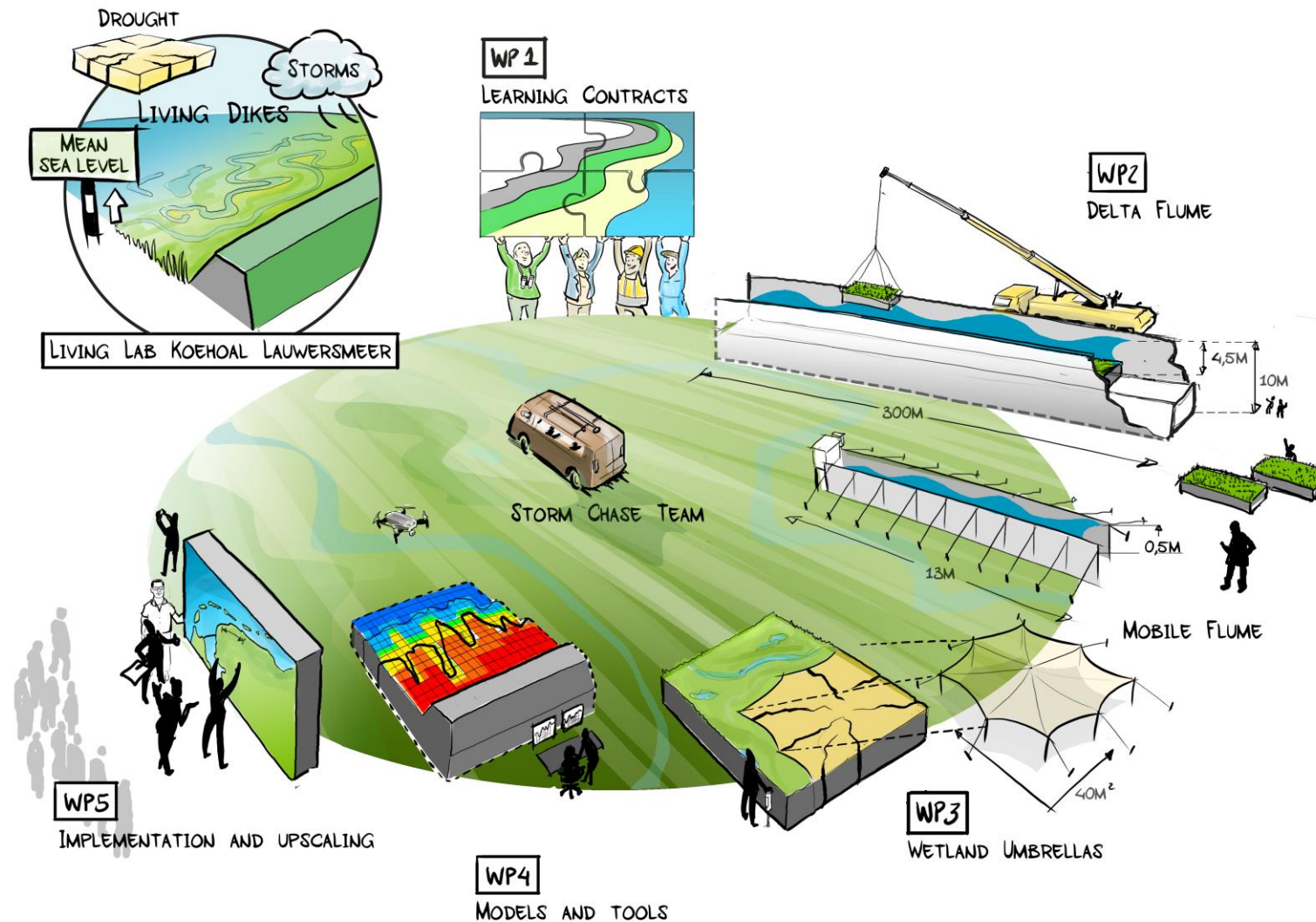
Doel

Herkenbaar?

Versterken link tussen praktijk en onderzoek

NWO Living Dikes project

Dijk moet veilig
genoeg blijven

Leefbaarheid

Klimaatverandering

Wat willen we in de
regio? ("het goede
doen in het gebied")

Natuurontwikkeling

Meerdere opgaven
(gaan) spelen in
het gebied

Verziltling?

Etc...

Voldoende zoet
water

Gelimiteerde
ruimte of botsing
met regelgeving

Natuurlijke oplossingen
voor kustverdediging /
Levende Dijken /
Groene variant

Integraal werken

- Meerdere actoren betrokken
- Meerdere sectoren betrokken
- Meerdere 'levels' betrokken
- Dynamiek en onzekerheid

Wat is het “probleem”?

Wetenschappelijk “probleem”

- Implementatie adaptieve, natuurlijke oplossingen bemoeilijkt door barrières
- Governance uitdagingen zijn inmiddels beschreven
- Maar welke **actie is er binnen governance systemen nodig** om de uitdagingen aan te pakken?

Praktijk “probleem”

- Hoe organiseren we multi-actor, sectoroverstijgende en multi-level samenwerking voor een adaptieve kustverdediging?

Doel: faciliteren van adaptieve, gezamenlijke actie: lange-termijn afspraken en gezamenlijk monitoren om natuurlijke oplossingen te ondersteunen

Adaptief gezamenlijke actie

- Adaptief** → Dynamiek en onzekerheid
- Gezamenlijke** → Multi-actor, multi-level
- Actie** → Niet alleen praten maar ook doen

Stappen in het onderzoek

- 1. Begrijpen**
2. Benutten aanwezige kennis
3. Ontwerpen en testen

LIVING DIKES

Conceptualisering samenwerking

Actie arena = sociale ruimte waar actoren interacteren, dialogen voeren, keuzes maken en uitkomsten produceren
(gebaseerd op aanpak van McGinnis, 2011 en framework van Ostrom, 2005)

Let op!

- Interpretatie van analist
 - bekeken vanuit focale actie arena: dijkversterking
 - Op basis van interviews
- Snapshot in tijd: dynamiek lastig te vatten

Het 'horrendogram'

Contextuele factoren

Beleid en beheer:

- Beleid omtrent: duurzaamheid, circulariteit, emissieloos bouwen, biodiversiteit, klimaatadaptatie, stikstof
- Natuurnetwerk Nederland (NNN)
- Fries Programma Landelijk Gebied
- Natura2000 beheerplannen
- Fries Programma Waddenkust
- Beheer en monitoring Waddenzee
- Inzage en inspraak op beleid en projecten
- Integraal beheerplan Waddenzee

Visies en streefbeeld:

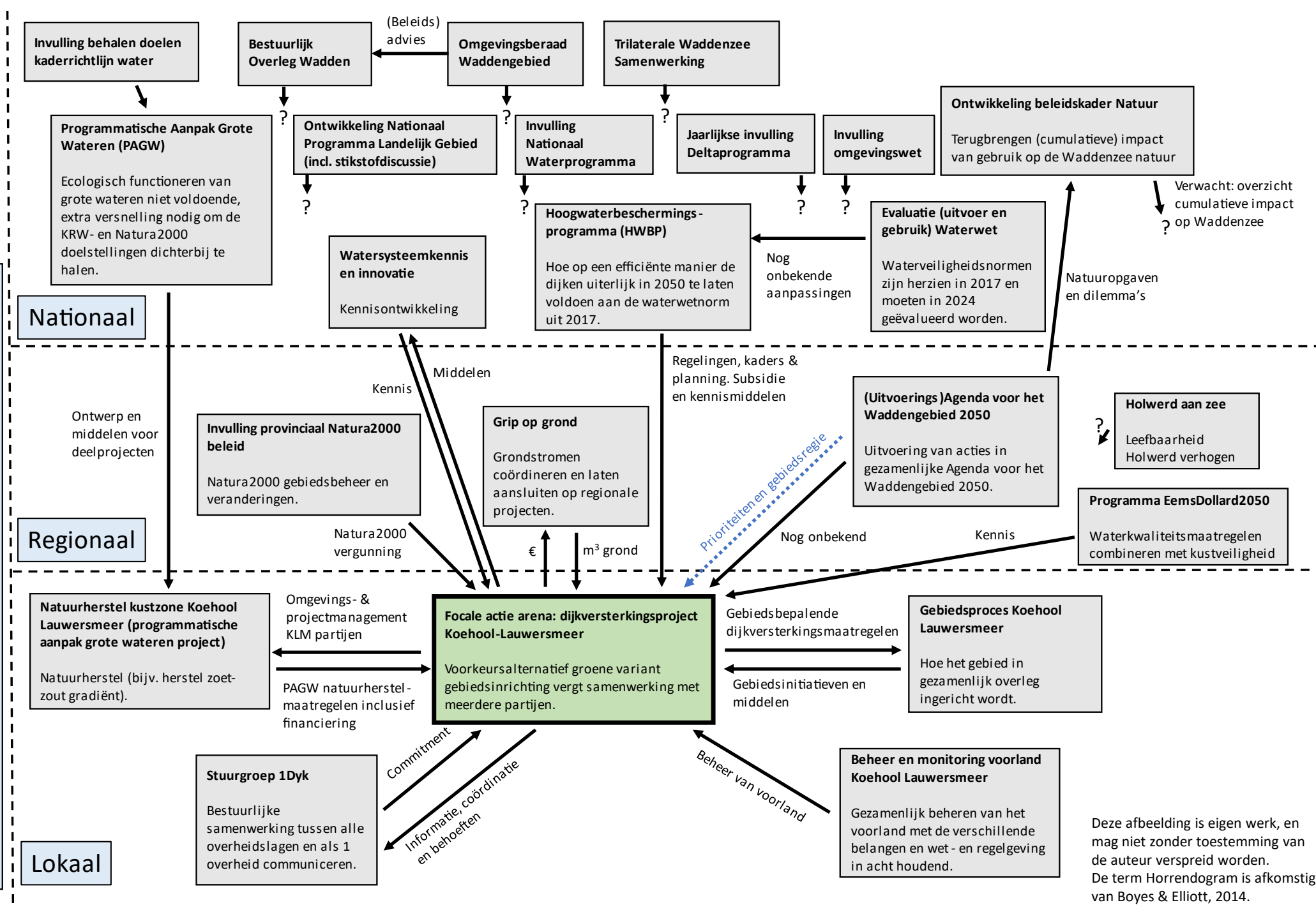
- De blauwe omgevingsvisie
- Streefbeeld voor het Waddengebied (PRW)
- Structuurvisie Waddenzee (3e nota Waddenzee)

Biofysische componenten:

- Klimaatcrisis
- Snelheid zeespiegelstijging
- Slibaanbod Waddenzee

Overig:

- Toekomstige projecten die potentieel meegenomen moeten worden
- Kennis andere waterschappen en provincies
- Politieke processen
- ADC-toets

Deze afbeelding is eigen werk, en mag niet zonder toestemming van de auteur verspreid worden. De term Horrendogram is afkomstig van Boyes & Elliott, 2014.

Concluderend

Een worstelend project gebukt onder institutionele druk
Creatieve, lokale, gezamenlijke oplossingen gezocht voor
toekomstbestendige waterveiligheid en regio
Inherente onzekerheden bij natuurlijke oplossingen

→ Gezamenlijke & adaptieve aanpak lijkt cruciaal

Doorpraten

- Herkenbaar?
- Wat roept dit op?
- Welke (governance/institutionele) kennisvragen hebben jullie?

BEDANKT!

e.c.bannenbergtudelft.nl

This publication is part of the 'LIVING DIKES – Realising Resilient and Climate-Proof Coastal Protection' project (with project number NWA.1292.19.257) of the NWA research program 'Research on Routes by Consortia (ORC)', which is funded by the Netherlands Organization for Scientific Research (NWO).

RESEARCH INSTITUTES

UNIVERSITY OF TWENTE. **TU Delft**

Utrecht University

university of groningen

van hall larenstein

university of applied sciences

PARTNERS

Deltares

ARCADIS Design & Compliance for natural and built assets

VEILIGHEIDSREGIO GRONINGEN

Witteveen + Bos

HKV
LIJN IN WATER

Rijkswaterstaat

Waterschap NOORDERZIJLVEST

WATERSCHAP Hunze en Aa's

WETTERSKIP FRYSLÂN

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

aeria

HWBP
voor sterke dijken

stowa

Waddenvereniging

Boskalis

Van Oord
Marine ingenuity

It Fryske Gea

Literatuur

- Boyes, S. J., & Elliott, M. (2014). Marine legislation – The ultimate ‘horrendogram’: International law, European directives & national implementation. *Marine Pollution Bulletin*, 86(1), 39-47. <https://doi.org/10.1016/j.marpolbul.2014.06.055>
- McGinnis, M. D. (2011). Networks of Adjacent Action Situations in Polycentric Governance. *Policy Studies Journal*, 39(1), 51-78. <https://doi.org/10.1111/j.1541-0072.2010.00396.x>
- Ostrom, E. (2005). *Understanding Institutional Diversity*. Princeton University Press. <https://doi.org/10.2307/j.ctt7s7wm>

